

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

IV. Quomodo per aquam benedictam, & similia tollantur peccata venialia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

tolli, sicut, aliaut sicut possent per alia, sacramenta nolle enim confiteri ea, cum nulla sit obligatio, non est obex ad ea remittenda; si aliunde habet doctorem de illis.

Dices, si ea peccata venialia, quae aliquis non confitetur, possunt tolli per sacramentum poenitentiae, sequitur non solum tolli aliqua sed omnia, quia venialia, quae aliquis ex obliuione, vel alia iusta causa non confitetur, omnia tolluntur indirecte per sacramentum poenitentiae; ergo venialia etiam, quae aliquis inculpabiliter non confitetur, tollentur omnia indirecte per sacramentum poenitentiae, si praecedat dolor de illis. Respondeo negando sequelam, & ad probationem dico, discrimen esse inter mortalia, & venialia quod modo t. l. a sunt inseparabilia in ordine ad remissionem: neque enim potest tolli vnu de facto, quin tollantur omnia, cum quolibet tollatur per infusionem gratiae, cum qua nullum potest manere: ideo necesse est, reliqua indirecte tolli, hoc est, non ut materiam directam illius sacramenti, sed ut aliquid, quod non potest manere cum effectu directo sacramenti: at vero venialia non habent hanc connexionem, potest enim vnum remitti, & non aliud; ideo non datur hic modus remittendi venialia indirecte per sacramentum poenitentiae, sed directe remittuntur ea, quae confitentur; materialiter vero remittuntur aliqua alia, siue ex siue obliuione ex non obliuione propter congruitatem supradictam.

Dices, ergo necesse erit in confessione etiam de venialibus explicare numerum; alioquin si aliquis solum se accusat de mandatis in communi, non videtur subiacere clauibus satis explicite mercedia omnia & per consequens non remittuntur directe omnia, sed neque indirecte, cum non admittamus hunc modum absolutionis indirectae respectu venialium. Respondeo regulariter remittuntur omnia: aut ferè omnia quia ex circumstantiis temporis & conditione personae percipit Confessorius, plus minusve multitudinem quam ipse etiam poenitens concipit. Si autem Confessorius eam non perciperet, non videtur remitti ex vi formali sacramenti, nisi quatenus ea multitudo explicatur à poenitente, & percipitur à Confessario: de reliquis autem si quae remittuntur, non tam erit indirecte quam materialiter; sicut alia peccata venialia, ut dictum est.

Obicies vltimò, Sacramenta, causant suum effectum, si non sit obex, ergo si omnia sacramenta habent aliquam efficaciam contra venialia ex opere operato; Consequens est ut si non sit obex, eam exerceant, per attritionem autem tollitur obex ad omnia venialia, ergo omnia sacramenta tollent omnia venialia posita attritione, & non solum partem eorum. Respondeo effectum sacramenti fieri vtique, sed tamen hunc effectum non esse fortasse tollere omnia venialia, sed tollere tantam, vel tantam partem eorum, & talia peccata cum tanta dispositione, & alia non nisi cum dispositione meliori: hanc autem partem si non sit obex semper infallibiliter tollunt sacramenta.

SECTIO IV.

Quomodo per aquam benedictam, & similia tollantur peccata venialia?

DE hac quaestione, optime Suarez in present. disput. 12. sect. 2. cum quo breuiter supponendum est sex actiones solere numerari, quae valeant ad tollenda venialia: scilicet, orationem dominicam, asperersionem aquae benedictae, confessionem panis

benedicti, confessionem generalem, eleemosynam, & benedictionem Episcopi vel Abbatis consecrati: Alij addunt tria, scilicet,unctionem pectoris, orationem in Ecclesia consecrata, & sacram. unctionem, non illam, quae est sacramentum, sed alias quae fiunt per baptismum, & alibi, quae sunt solum ceremoniales. Hac autem omnia valere ad tollenda venialia constare videtur ex fidelium meritis, & auctoritate sanctorum Patrum. Dubium est quomodo conducant?

Prima sententia docet, conducere immediate, praecedente enim attritione imperfecta, vel (ut alij volunt) posita non complacentia in peccato, eo ipso per ipsum usum harum rerum tollitur reatus culpae. Auctores huius sententiae vide apud Suarez vbi supra. Fundamentum praecipuum est, quia si hoc modo non conducunt, non videntur habere aliquam vim ex opere operato: si enim dicas conducere mediate excitando aliquem bonum morum attritionis formalis, vel virtualis, per quem immediate tollatur culpa; contra hoc est experientia, quae docet, non semper excitari in nobis talem motum, quoties iis rebus utimur; ergo vel non semper habent suum effectum, vel debent illud immediate habere.

Secunda sententia communis, & verior negat habere eum effectum immediate, sed ad summum excitando aliquem motum, quem tamen semper non excitant; quia nec ad hoc habent virtutem infallibilem. Hac est sancti Thomae in presenti art. 3. & aliorum antiquorum quos referunt, & sequuntur Suarez, & Vasquez in presenti. Duplex est argumentum huius sententiae. Primum quia nullum est firmum fundamentum, ut dicamus hanc instituta esse ad tollendas culpas veniales ex opere operato: secundum, quia nec videtur potuisse ab Ecclesia ad hunc finem institui. Primum probatur, discutendo per singula. Nam in primis de oratione dominica, unctione pectoris, & de eleemosyna nunquam apparet talis institutio: quod si aliquando iis tribuitur vis tollendi venialia; hoc non est ex peculiari Ecclesiae institutione, sed ex opere operantis, propter vim, quam ipsamet opera habent mouendi Deum ad veniam peccatorum quod etiam sensu ab eisdem dicuntur conducere ab veniam mortalium, & suo modo conducunt alia bona opera. De confessione item generali sine vlllo fundamento id asseritur.

Benedictio vero Episcopalis, & Oratio in Ecclesia consecrata, licet per modum impetrationis multum iuuent ad omnes effectus; sed tamen quod specialiter ex opere operato tollant culpas, nunquam habetur: sicut nec vinctio ceremonialis, vel panis benedictus; imò iste (ut notat Suarez) fuit introductus pro catechumenis, qui non communicabant, & certe Ecclesia non poterat instituire, remedium efficax pro culpis eorum, qui nondum erant membra Ecclesiae & regulariter nondum erant in gratia, cum non essent baptizati. Restat solum aqua benedicta, de qua id volunt probare ex c. Aquam de consecrat. dist. 1. vbi Alexander Papa dicit, aqua benedicti, ad sanctificandos eos qui asperguntur. Hoc tamen non probat, habere eiusmodi virtutem ex opere operato immediate, & infallibiliter; solum enim habet illam in quantum ab Ecclesia benedicitur per orationes, quibus petitur à Deo, ut sit salus mentis, & corporis omnibus sumentibus: hoc autem ipso satis apparet effectum illum non esse infallibilem, sicut nec alij effectus qui ab Ecclesia per orationes postulantur, obtinentur infallibiliter à Deo, non est ergo fundamentum id asserendi de aqua benedicta.

Secundum vero scilicet, neque habere Ecclesiam

*Ecclesia non
habet aucto-
ritatem
aliquid insti-
tuendi ut
efficax ad
tollendas cul-
pas.*

siam auctoritatem aliquid instituendi ut efficax ad tollendas culpas; probatur ex ipso Ecclesie vultu: enim Ecclesia habuisset potestatem dimittendi peccata extra sacramenta, aliquando eam exercuisset & dimississet etiam siue aqua benedicta, solum per vsum suæ potestatis, dicendo, Ego tibi dimitto tua peccata; sicut dimittit plerumque pœnas peccatorum immediate per indulgentias, nullum opus piû exigendo, sed aliis de causis: nunquã autem Ecclesia hoc fecit circa culpas: ergo ideo quia nõ agnouit, datam sibi eam potestatem circa culpas extra sacramentum. Potuit utique Christus eam potestatem Ecclesie relinquere, si vellet; sed tamen de facto non dedit ei potestatem circa culpam vllam mortalem, vel venialem, nisi mediantibus sacramentis. Dedit quidem communicationem thesauri suorum meritorum, ex quo posset applicare per indulgentias pro debito pœnæ, non tamen dedit potestatem tollendi culpas extra sacramentum. Ratio autem 62. reatus pœnæ potest tolli sine infusione gratiæ, ideo nõ est inconueniens, quod tollatur ab Ecclesia extra sacramenta: at verò nullus culpæ reatus tollitur sine infusione gratiæ habitualis: omnis enim remissio culpæ ordinatur ad sanctificandam, & mundandam animam: Voluit autem Deus, nunquam sanctificari, aut mundari animam de facto, siue à labe graui, siue à leui, nisi per sanctitatem & munditiem positiuam internam: ideo nunquam voluit tolli peccatum, nisi per infusionem nouæ sanctitatis, & gratiæ; nam licet peccatum mortale & veniale posset de potentia absoluta tolli per mercedem condonationis extrinsecam, ut supra diximus, sed tamen de facto neutrum voluit Deus ita tolli, & sicut noluit, mundari hominem à mortali sine sanctitate infusa interna, ita neque à veniali: utraque enim reconciliatio fit perfectius per osculum, & amplexum nouum, qualis intrinsecus in infusione nouæ gratiæ, qua Deus de nouo assumit hominem ad amicitiam, vel ad archiorem amicitiam, quam antea; cum ergo Deus noluerit communicare Ecclesie potestatem dandi gratiam extra sacramenta; noluit etiam, quod posset tollere culpam aliquam, vel grauem, vel leuem extra sacramenta, nulla enim tollitur sine infusione gratiæ; neque Ecclesia vquam agnouit in se talem potestatem.

*63. Quomodo
sacramenta
ex Eccle-
sia insti-
tutione magis
profunt quam
alia.*

Hinc inferitur, quomodo profunt hæc sacramentalia ex Ecclesie institutione, plusquam alia quæ non habent eam institutionem: profunt enim quatenus ex impetratione Ecclesie Deus dat sepe vrentibus aqua benedicta, vel aliis eiusmodi, aliquem piæ morum contra venialia quem alias fortasse nõ daret, etiam si aliquis sumeret aquam aliam putans esse benedictam, quo etiam modo potest conducere panis benedictus, oratio in Ecclesia consecrata, vestes etiam sacræ, & alia eiusmodi; non tamen immediate, neque infallibiliter: aliquando enim iustis de causis Deus non concedit vniuersaliter ea, quæ ab Ecclesia petuntur.

Dices, hoc etiam modo potest conducere aqua benedicta ad tollenda mortalia sicut ad venialia. Respondeo, posse conducere aliquo modo, non tamen ita frequenter sicut ad venialia. Primum ex parte Dei, qui non ita facillè placatur in vno casu ac in alio. Secundò ex parte hominis, qui non ita facillè concepit morum sufficientem contra mortalia Tertio denique ex parte Ecclesie, quæ fortasse non ita applicat ex primaria intentione hæc remedia contra mortalia, sicut contra culpas leniores; habet enim contra mortalia efficaciora alia remedia grauioribus morbis applicanda.

Difficilia sunt verba vnius Augustini in Enchi-

ridio c. 71. relata in c. De quotidianis, de pœnitentia disp. 3. vbi postquam dixit orationem Dominicam satisfacere pro peccatis leuioribus, postea adiungit, *delet omnino hac oratio minima, & quotidiana peccata; delet & illa, à quibus vicia fidelium seclerata etiam gesta, sed pœnitendo in melius mutata discedit.* vbi videtur Augustinus ita distinguere inter mortalia, & venialia, ut velit venialia tolli per orationem Dominicam etiam sine pœnitentia aut retractatione, non verò mortalia. Respondeo, Augustinum non negare requiri retractationem aliquam ad remissionem venialiam, sed solum assignare discrimen, quod ex quotidiano lapsu in venialia non arguitur defectus dispositionis requisitæ ad eorum veniam, qui cum possibile sit sine illis vitam transigere; stat bene hominem dolere de illis, & eam sepe relabi: non sic in mortalibus, quæ cum possint facillè euitari, argumentum est non leue in sufficientis pœnitentia, si nunquam vitæ, & morum emendatio appareat. Videatur Vasquez in præfati num. 29.

DISPUTATIO X.

De reditu peccatorum per pœnitentiam dimissorum.

SECT. I. Virum peccata dimissa redeant, vel possint redire quoad culpam.

SECT. II. Virum peccata redeant, vel possint redire quoad debitum pœnæ; vbi: an peccata venialia correspondeant pœna æterna in Inferno.

Vidimus per pœnitentiam peccata tolli, tam grauiam, quam leuiam: nunc antequam ad alios pœnitentiæ effectus veniamus, oportebit pro complemento huius effectus inquirere, an ita radicitus per pœnitentiam peccata tollantur, ut nunquam per subsequens peccatum redeant; an verò possint postea reuiuiscere vel quoad culpam, vel saltem quoad pœnam.

SECTIO I.

Virum peccata dimissa redeant, vel possint redire quoad culpam.

Non est sermo de peccato quoad culpam actuale eandem numero, an possit redire: hoc enim ferè pedit ex principiis physicis, an idem ex accidentibus numero, quod perit, possit naturaliter reproduci, vel saltem de potentia absoluta? consequenter enim de actu peccaminoso videtur, quod dici posset, postquam transactus est, posse iterum Deum dare concursus voluntati create ad eundem actum eliciendum; qui concursus quoad modum esset ratioculosus: Et quamvis Suarez, in præfati disp. 13. sect. 1. n. 11. dicat illud miraculum non decere diuinam bonitatem: ceterum in ordine ad potentiam absolutam non videtur repugnare: neque ideo Deus diceretur auctor illius peccati, cum solum daret in actu primo concursus indifferente ad illum actum & ad actum bonum oppositum, nullo modo determinans, aut suadens imò potius dissuadens fieri eum actum malum. Aliunde tamen iuxta alia principia philosophica quæ mihi sunt probabilia, quod scilicet actus voluntatis duret per suammet entitatem, & per consequens sit affixus huic spatio imaginario successiuo; fatendum est, non posse eundem actum reproduci in alia duratione, quia duratio hodierna non potest cras reproduci.

Diffi